

II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet ⁽¹⁾

(1999/C 180/04)

(EØS-relevant tekst)

KOM(1999) 250 endelig udg. — 97/0359(COD)

(Forelagt af Kommissionen i medfør af EF-traktatens artikel 250, stk. 2, den 25. maj 1999)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, artikel 55 og 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾,

i overensstemmelse med fremgangsmåden i traktatens artikel 251 ⁽⁴⁾, og ud fra følgende betragtninger:

- (1) Traktaten foreskriver oprettelse af et indre marked, fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for varer, fri udveksling af tjenesteydelser og fri etableringsret samt indførelse af en ordening, der sikrer, at konkurrencen i det indre marked ikke fordrejes; en harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om ophavsret og beslægtede rettigheder bidrager til at opnå disse mål;
- (2) Det Europæiske Råd har på sit møde den 24. og 25. juni 1994 på Korfu understreget behovet for at skabe en generel og fleksibel retlig ramme på fællesskabsniveau for at fremme udviklingen af informationssamfundet i Fællesskabet; det kræver blandt andet, at der findes et indre marked for nye varer og tjenester; der findes allerede, eller der er ved at blive indført, en betydelig fællesskabslovgivning, der giver et sådant regelsæt; ophavsret og

beslægtede rettigheder spiller en afgørende rolle i denne forbindelse, idet disse rettigheder beskytter og fremmer udvikling og markedsføring af nye varer og tjenester samt skabelsen og udnyttelsen af deres kreative indhold;

- (2a) den foreslåede harmonisering medvirker til gennemførelsen af de fire friheder på det indre marked og respekterer de grundlæggende retsprincipper, særlig ejendomsretten — herunder den intellektuelle ejendomsret —, ytringsfriheden og almenhedens interesse;
- (3) harmoniserede retlige rammer for ophavsret og beslægtede rettigheder vil i kraft af den øgede retssikkerhed samtidig med overholdelsen af et højt beskyttelsesniveau for de intellektuelle ejendomsrettigheder medføre betydelige investeringer i kreativ og innovativ virksomhed, herunder i netinfrastruktur, og føre til vækst og øget konkurrenceevne for den europæiske industri både hvad angår udbud af indhold og informationsteknologi og generelt i en række industrisektorer og kulturelle sektorer; det vil sikre arbejdspladser og fremme jobskabelsen;
- (4) den teknologiske udvikling har øget og diversificeret mulighederne for skabelse, produktion og udnyttelse; der er ikke behov for nye begreber inden for ophavsretlig beskyttelse, men de nugældende retsregler vedrørende ophavsret og beslægtede rettigheder må tilpasses og suppleres for at tage passende hensyn til de økonomiske realiteter, såsom nye former for udnyttelse;
- (5) hvis der ikke sker en harmonisering på fællesskabsniveau, vil de lovgivningsinitiativer, der allerede er taget i en række medlemsstater som svar på den teknologiske udvikling, kunne medføre betydelige forskelle i beskyttelsesniveauet og dermed hindre den frie bevægelighed for varer og tjenester, der indeholder eller er baseret på intellektuelle ejendomsrettigheder, hvilket vil føre til en ny

⁽¹⁾ EFT C 108 af 7.4.1998, s. 6..

⁽²⁾ KOM(97) 628 endelig udg. af 10.12.1997 (EFT C 108 af 7.4.1998, s. 6).

⁽³⁾ EFT C 407 af 28.12.1998, s. 30.

⁽⁴⁾ Udtalelse fra Europa-Parlamentet af 10.2.1999.

- opdeling af det indre marked og lovgivningsmæssig inkonsekvens; følgerne af lovgivningsmæssig forskel og uvished vil få større betydning i takt med videreudviklingen af informationssamfundet, der allerede har betydet en kraftig forøgelse af den grænseoverskridende udnyttelse af intellektuel ejendomsret; denne udvikling vil og bør styrkes yderligere; betydelige lovgivningsmæssige forskelle og uvished med hensyn til beskyttelsesniveauet kan hindre stordriftsfordele for nye varer og tjenester, der er baseret på ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder;
- (6) Fællesskabets retlige rammer for retlig beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder bør derfor også tilpasses og suppleres, i det omfang det er nødvendigt for det indre markeds funktion; nationale bestemmelser om ophavsret og beslægtede rettigheder, der er meget forskellige fra den ene medlemsstat til den anden, eller som medfører retlig uvished, der hindrer det indre markeds funktion og udviklingen af informationssamfundet i Fællesskabet, bør derfor tilpasses, og inkonsekvente nationale reaktioner på den teknologiske udvikling bør undgås, hvorimod der ikke er behov for at fjerne eller undgå forskelle, der ikke påvirker det indre markeds funktion negativt;
- (7) de forskellige sociale, samfundsmæssige og kulturelle følger af informationssamfundet gør det nødvendigt at tage hensyn til de nye varer og tjenesters særlige indhold;
- (8) udgangspunktet for en harmonisering af ophavsret og beslægtede rettigheder bør være et højt beskyttelsesniveau, da sådanne rettigheder er af afgørende betydning for den intellektuelle skabelsesproces; en sådan beskyttelse bidrager til at bevare og udvikle kreativiteten til gavn for ophavsmænd, udøvende kunstnere, producenter, forbrugere, kulturen, industrien og almenheden generelt; intellektuel ejendomsret er derfor blevet anerkendt som en integrerende del af ejendomsretten;
- (8a) dette direktiv bygger på principper og bestemmelser, der allerede er fastsat i de gældende direktiver på området, herunder direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992, 93/98/EØF af 29. oktober 1993, 91/250/EØF af 14. maj 1991, 93/83/EØF af 27. september 1992 og 96/9/EF af 11. marts 1996, og som det videreudvikler og integrerer med henblik på informationssamfundet;
- (9) hvis ophavsmænd og udøvende kunstnere skal fortsætte deres kreative og kunstneriske arbejde, er det nødvendigt, at de modtager et passende vederlag for anvendelsen af deres værker, og det samme gælder producenterne, der skal kunne finansiere det kreative arbejde; de investeringer, der er nødvendige for at fremstille varer, som f.eks. fonogrammer, film eller multimedieprodukter, og tjenesteydelser, som f.eks. bestillingstjenester, er meget betydelige; en passende retlig beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder er nødvendig for at sikre et sådant vederlag og muliggøre et tilfredsstillende afkast af investeringerne;
- (9a) en effektiv og konsekvent beskyttelsesordning for ophavsret og beslægtede rettigheder er et af de vigtigste redskaber til at sikre de nødvendige ressourcer til den europæiske kulturproduktion og navnlig garantere skabende og udøvende kunstneres uafhængighed og værdighed;
- (10) passende beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder er ligeledes af stor betydning set ud fra et kulturelt synspunkt; ifølge traktatens artikel 151 skal Fællesskabet tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats;
- (10a) bestræbelser på i fællesskab at nå til enighed om tekniske foranstaltninger, der skal anvendes konsekvent på europæisk plan, og som tager sigte på at beskytte værkerne og sikre den nødvendige information om rettighederne på området, er af afgørende betydning, eftersom det i sidste instans er den eneste måde at sikre den praktiske gennemførelse af de principper og garantier, der er fastsat i de retlige bestemmelser;
- (10b) dette direktiv skal fremme læring og kultur gennem beskyttelse af kreative og kunstneriske værker og samtidig åbne mulighed for undtagelser i offentlighedens interesse med henblik på uddannelse og undervisning;
- (11) den diplomatiske konference, der blev afholdt inden for rammerne af Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret (WIPO) i december 1996, førte til vedtagelsen af to nye traktater, nemlig IPO-traktaten om ophavsret og WIPO-traktaten om fremførelser og fonogrammer, der vedrører henholdsvis beskyttelse af ophavsmænd og beskyttelse af udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer; disse traktater ajourfører i høj grad den internationale beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder, herunder den såkaldte digitale agenda, og forbedrer mulighederne for internationalt at bekæmpe piratvirksomhed; Fællesskabet og de fleste medlemsstater har allerede undertegnet traktaterne, og forberedelserne til Fællesskabets og medlemsstaternes ratifikation af traktaterne er i gang; dette direktiv tjener ligeledes til at gennemføre et vist antal af disse nye internationale forpligtelser;
- (12) erstatningsansvar i forbindelse med aktiviteter på netværker vedrører ikke blot ophavsret og beslægtede rettigheder, men også en række andre områder, såsom ærekrænkelser, vildledende reklamer eller krænkelser af varemærker, og spørgsmålet bliver derfor behandlet gene-

relt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv .../.../EF om visse retlige aspekter af elektronisk handel på det indre marked ⁽¹⁾, der afklarer og harmoniserer forskellige retlige aspekter vedrørende tjenester i informationsområdet, herunder elektronisk handel; bestemmelserne vedrørende ansvar og elektronisk handel bør træde i kraft på samme tidspunkt som dette direktiv, da de har til formål at danne et samlet sæt af principper og bestemmelser, der bl.a. vedrører visse vigtige dele af denne retsakt;

- (12a) det er, særlig på baggrund af de krav, der følger af det digitale område, nødvendigt at sikre, at de organer, der kollektivt forvalter rettighederne, opnår en højere grad af rationalisering og åbenhed hvad angår overholdelse af konkurrencereglerne;
- (13) bestemmelserne i dette direktiv bør ikke berøre de eksisterende fællesskabsbestemmelser inden for ophavsret og beslægtede rettigheder, medmindre andet er angivet i direktivet;
- (13a) dette direktiv berører ikke den retlige beskyttelse af mønstre som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/71/EF ⁽²⁾ om retlig beskyttelse af mønstre;
- (14) dette direktiv definerer de handlinger, der er omfattet af reproduktionsretten hvad angår de forskellige rettighedshavere; definitionen bør være i overensstemmelse med gældende fællesskabsret; det er nødvendigt med en bred definition af disse handlinger for at sikre retssikkerhed i det indre marked;
- (14a) det er ikke muligt at yde reel støtte til kulturformidling uden en effektiv beskyttelse af rettighederne og uden at bekæmpe ulovlig handel med eller kopiering af kunstværker eller piratkopiering;
- (15) dette direktiv bør harmonisere retten til tilgængeliggørelse for almenheden af værker i de tilfælde, hvor det ikke er sket i gældende fællesskabslovgivning;
- (16) den retlige uvished vedrørende arten af og beskyttelsesniveauet for bestillingstransmissioner via net af ophavsretligt beskyttede værker og af frembringelser, der er beskyttet af beslægtede rettigheder, bør afskaffes ved indførelse af en harmoniseret beskyttelse på fællesskabsniveau; en sådan beskyttelse bør give alle de i direktivet anerkendte rettighedshavere en eneret til at stille ophavs-

retligt beskyttede værker og andre frembringelser til rådighed for almenheden ved hjælp af interaktive bestillingstransmissioner; sådanne interaktive bestillingstransmissioner er karakteriseret ved, at almenheden har adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt; retten omfatter hverken privat tilgængeliggørelse eller direkte forestilling eller fremførelse;

- (17) tilrådighedsstillelse af fysiske faciliteter, der udelukkende muliggør eller bevirker tilgængeliggørelse, udgør ikke i sig selv tilgængeliggørelse i dette direktivs betydning;
- (18) ophavsretlig beskyttelse efter dette direktiv omfatter eneretten til at kontrollere spredning af et værk, der indgår i et fysisk gode; det første salg i Fællesskabet af et originalværk eller kopier heraf foretaget af rettighedshaveren eller med dennes samtykke udtømmer retten til at kontrollere videresalg af den pågældende frembringelse i Fællesskabet; retten bør ikke udtømmes i forbindelse med videresalg af et originalværk eller kopier heraf foretaget af rettighedshaveren eller med dennes samtykke uden for Fællesskabet;
- (19) spørgsmålet om konsumtion er ikke relevant i forbindelse med tjenester, herunder især online-tjenester; det gælder også en fysisk kopiering af et værk eller en anden frembringelse foretaget af en bruger af en sådan tjeneste med rettighedshaverens samtykke; i modsætning til CD-ROM eller CD-I, hvor de intellektuelle ejendomsrettigheder er indeholdt i et fysisk medium, nemlig en vare, udgør alle online-tjenester i realiteten en handling, der kræver tilladelse, når det er foreskrevet efter de ophavsretlige regler eller reglerne vedrørende den beslægtede ret;
- (20) de rettigheder, der omhandles i direktivet, kan overdrages, tildeles eller indrømmes ved aftalelicenser, uden at det berører de relevante nationale bestemmelser om ophavsret og beslægtede rettigheder;
- (21) det er nødvendigt at bevare en rimelig balance med hensyn til rettigheder og pligter mellem de forskellige kategorier af rettighedshavere og mellem de forskellige kategorier af rettighedshavere og brugere; de i medlemsstaterne gældende undtagelser fra rettighederne må nyvurderes på baggrund af den nye elektroniske udvikling; eksisterende forskelle hvad angår indskrænkninger og undtagelser med hensyn til visse handlinger, der er underlagt restriktioner, har direkte negative følger for det indre marked for ophavsret og beslægtede rettigheder; disse forskelle kan meget vel blive endnu alvorligere i takt med videreudviklingen af den grænseoverskridende udnyttelse af værker og grænseoverskridende aktiviteter; for at

⁽¹⁾ KOM(1998) 586 endelig udg. af 18.11.1998.

⁽²⁾ EFT L 289 af 28.10.1998, s. 28.

- sikre det indre markeds funktion bør definitionen af sådanne undtagelser harmoniseres; harmoniseringsgraden bør baseres på deres følger for det indre markeds funktion;
- (22) direktivet indeholder en udtømmende opregning af undtagelser fra reproduktionsretten og retten til tilgængeliggørelse for almenheden; nogle undtagelser finder i givet fald kun anvendelse på retten til reproduktion; listen tager behørigt hensyn til medlemsstaternes forskellige retlige traditioner, samtidig med at den tilsigter at sikre det indre markeds funktion; det er ønskeligt, at medlemsstaterne anvender disse undtagelser på ensartet vis, hvilket vil blive vurderet i forbindelse med en fremtidig gennemgang af gennemførelseslovgivningen;
- (23) med hensyn til eneretten til reproduktion er det nødvendigt, at der gælder en undtagelse for så vidt angår visse midlertidige reproduktionshandlinger, herunder foreløbige og sekundære reproduktionshandlinger, der udgør en integrerende og uundværlig del af en teknisk proces, som udelukkende foretages med henblik på at muliggøre anvendelse af et værk eller af andre beskyttede frembringelser, og som ikke har selvstændig økonomisk værdi; under disse forhold dækker denne undtagelse også lagringer i cache-hukommelsen eller browsing;
- (24) medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre visse undtagelser f.eks. med hensyn til undervisning og forskning, offentlige institutioner, såsom biblioteker og arkiver, redegørelser for dagsbegivenheder, citater, handicappede, af hensyn til den offentlige sikkerhed eller med henblik på en administrativ eller retslig procedure;
- (24a) det er under alle omstændigheder vigtigt, at medlemsstaterne træffer alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at lette adgangen til værker for personer med et handicap, der hindrer udnyttelsen af værkerne, idet der særlig bør lægges vægt på tilgængelige formater;
- (25) de eksisterende nationale ordninger for reprografi skaber ikke store hindringer i det indre marked; medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre en undtagelse med hensyn til reprografi;
- (26) medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre en undtagelse med hensyn til retten til reproduktion, i visse tilfælde mod en rimelig kompensation, for visse former for reproduktion af lyd-, video- og audiovisuelt materiale til privat brug; dette kan indebære indførelse af eller fortsat anvendelse af vederlagsordninger som kompensation for rettighedshavernes tab; selv om forskellige vederlagsordninger påvirker det indre markeds funktion, vil disse forskelle, når der er tale om analog privat reproduktion, ikke få væsentlige følger for udviklingen af informationsområdet; digital privatkopiering kan formodes at vinde større udbredelse og få større økonomiske konsekvenser; der bør derfor skelnes mellem digital privatkopiering og analog privatkopiering, ligesom der i en vis udstrækning bør gennemføres en samordning af kriterierne for anvendelse mellem de to former; det er især med hensyn til digital privatkopiering vigtigt at sikre, at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation;
- (27) når undtagelsen anvendes på privatkopiering, bør medlemsstaterne tage behørigt hensyn til den teknologiske og økonomiske udvikling, navnlig for så vidt angår digital privatkopiering og vederlagsordninger; når der findes effektive tekniske beskyttelsesforanstaltninger; sådanne undtagelser bør hverken hindre anvendelsen af tekniske foranstaltninger eller deres gennemførelse over for ulovlig omgåelse;
- (28) medlemsstaterne kan indføre en undtagelse til fordel for institutioner, der er tilgængelige for almenheden som f.eks. almennyttige biblioteker og lignende institutioner; undtagelsen bør dog begrænses til visse særlige tilfælde, der er omfattet af retten til reproduktion; en sådan undtagelse bør ikke omfatte anvendelser i forbindelse med onlinelevering af beskyttede værker eller frembringelser; direktivet bør ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at indrømme undtagelser fra eneretten til offentligt udlån efter artikel 5 i Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992 om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret, ændret ved direktiv 93/98/EØF; der bør dog tilskyndes til, at der indgås særlige aftaler eller gives særlige licenser, som på en afbalanceret måde er til fordel for disse institutioner og deres formidlingsarbejde;
- (29) når disse undtagelser anvendes, skal det ske i overensstemmelse med internationale forpligtelser; sådanne undtagelser må ikke anvendes på en sådan måde, at det skader rettighedshavernes legitime interesser eller er i strid med en normal udnyttelse af de pågældende værker og frembringelser; medlemsstaternes bestemmelser om sådanne undtagelser bør navnlig på behørig vis afspejle de forøgede økonomiske følger, sådanne undtagelser kan få i forbindelse med det nye elektroniske samfund; det kan derfor blive nødvendigt at begrænse visse undtagelsers anvendelsesområde yderligere i forbindelse med visse nye anvendelser af ophavsretligt beskyttede værker og frembringelser;

- (29a) undtagelserne i artikel 5, stk. 2 og 3, må dog ikke være til hinder for, at der kan fastlægges kontraktmæssige vilkår med henblik på at sikre en rimelig kompensation for indehavere af ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder;
- (29b) adgang til mægling kunne hjælpe brugere og rettighedshavere til at løse uoverensstemmelser; Kommissionen bør inden for rammerne af kontaktudvalget og i samarbejde med medlemsstaterne gennemføre en undersøgelse for at fremme de nye retsmidler til løsning uoverensstemmelser i forbindelse med ophavsret og beslægtede rettigheder;
- (30) den tekniske udvikling vil give rettighedshaverne mulighed for at anvende teknologiske foranstaltninger til at modvirke eller forhindre krænkelse af lovfæstede ophavsrettigheder, beslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder; der er imidlertid fortsat en fare for, at ulovlige aktiviteter kan muliggøre eller lette omgåelse af den tekniske beskyttelse, som disse foranstaltninger giver; for at undgå forskellige retsregler, der vil kunne hindre det indre markeds funktion, er det nødvendigt at have en harmoniseret retlig beskyttelse mod aktiviteter, der muliggør eller letter en uautoriseret omgåelse af sådanne foranstaltninger, der hverken er godkendt af rettighedshaverne eller tilladt i henhold til loven;
- (30a) der bør tilvejebringes en sådan retlig beskyttelse af tekniske foranstaltninger, der effektivt hindrer og/eller forebygger krænkelse af lovfæstede ophavsrettigheder, beslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder, uden dog at forhindre det elektroniske udstyr i at fungere normalt eller den teknologiske udvikling deraf; en sådan retlig beskyttelse indebærer ikke nogen forpligtelse med hensyn til udvikling af anordninger, produkter, komponenter eller tjenester svarende til tekniske foranstaltninger; en sådan retlig beskyttelse bør overholde proportionalitetsprincippet og bør ikke udgøre en hindring for sådanne foranstaltninger eller aktiviteter, der har andre formål eller anvendelser af væsentlig kommerciel betydning end omgåelse af tekniske beskyttelsesforanstaltninger; denne beskyttelse må blandt andet ikke være til hinder for forskningen inden for kryptering;
- (31) en sådan harmoniseret retlig beskyttelse påvirker ikke bestemmelserne om databeskyttelse i henhold til Rådets direktiv 91/250/EØF af 14. maj 1991 om retlig beskyttelse af edb-programmer⁽¹⁾, ændret ved direktiv 93/98/EØF; især bør denne type beskyttelse ikke hindre dekompilering i henhold til dette direktiv;
- (32) der er gjort store fremskridt inden for international standardisering af tekniske systemer til identificering af værker og ophavsretligt beskyttede frembringelser i digitalt format; i et stadig mere netværkspræget samfund kan forskelle i de tekniske foranstaltninger føre til inkompatible systemer i Fællesskabet; de forskellige systemers kompatibilitet og interoperabilitet bør fremmes; det er meget ønskeligt, at udviklingen af globale systemer bør fremmes;
- (33) den tekniske udvikling vil fremme spredning af værker, navnlig via net, og det vil betyde, at rettighedshaverne bliver nødt til at forbedre identificeringen af værket eller frembringelsen, ophavsmanden og enhver anden indehaver af rettigheder til værket eller frembringelsen samt at give oplysninger om vilkårene for anvendelse af værket eller frembringelsen for at gøre det lettere at forvalte de rettigheder, der er tilknyttet værket eller frembringelsen; der er imidlertid en fare for ulovlige aktiviteter med henblik på at fjerne eller ændre de til værket knyttede elektroniske oplysninger om forvaltning af ophavsret, eller for på anden måde at foretage spredning, import med henblik på spredning, udsendelse, tilgængeliggørelse for almenheden eller tilrådighedsstillelse for offentligheden af kopier, hvorfra sådanne oplysninger er blevet fjernet uden tilladelse; for at undgå forskellige retsregler, der vil kunne hindre det indre markeds funktion, er det nødvendigt at indføre en harmoniseret retlig beskyttelse mod sådanne aktiviteter;
- (34) ovennævnte oplysninger om rettighedsforvaltning kan, afhængigt af deres udformning, samtidig behandle personoplysninger om individuelle forbrugsmønstre med hensyn til beskyttede frembringelser og muliggøre kortlægning af onlineadfærd; beskyttelse af personoplysninger efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽²⁾ bør indgå i disse foranstaltningers tekniske funktioner;
- (35) Direktivet berører ikke anvendelsen af Europa-Parlamentets direktiv .../.../EF af ... om retlig beskyttelse af adgangsstyrede og adgangsstyrende tjenester 11;
- (36) medlemsstaterne bør indføre effektive sanktioner og retsmidler mod krænkelse af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv; de bør træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at disse sanktioner og retsmidler finder anvendelse; de således fastsatte sanktioner bør være effektive, stå i et rimeligt forhold til krænkelsen og have en afskrækkende virkning;
- (37) for at sikre overensstemmelse med bestemmelserne i WIPO-traktaten om fremførelser og fonogrammer bør direktiv 92/100/EØF og 93/98/EØF ændres;

⁽¹⁾ EFT L 122 af 17.5.1991, s. 42.

⁽²⁾ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

(38) to år efter gennemførelsesdatoen for dette direktiv bør Kommissionen forelægge en rapport om dets anvendelse; i denne rapport bør der bl.a. gøres rede for, om direktivets bestemmelser har sikret det indre markeds funktion, og der bør i givet fald foreslås foranstaltninger —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

FORMÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv vedrører retlig beskyttelse af ophavsret og dermed beslægtede rettigheder inden for rammerne af det indre marked med særlig henblik på informationsfundet.

2. Med undtagelse af de i artikel 10 anførte tilfælde berører dette direktiv ikke de eksisterende fællesskabsbestemmelser om:

- a) retlig beskyttelse af edb-programmer
- b) udlejnings- og udlånsrettigheder samt visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret
- c) ophavsret og dermed beslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel
- d) beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder
- e) retlig beskyttelse af databaser.

KAPITEL II

RETTIGHEDER OG UNDTAGELSER

Artikel 2

Retten til reproduktion

Medlemsstaterne indfører en eneret til at tillade og forbyde direkte eller indirekte, midlertidig eller permanent reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis:

- a) for ophavsmænd for så vidt angår deres værker

b) for udøvende kunstnere for så vidt angår optagelser af deres fremførelser

c) for fremstillere af fonogrammer for så vidt angår deres fonogrammer

d) for producenter af den første filmoptagelse for så vidt angår den originale film eller kopier heraf, og

e) for radio- og fjernsynsforetagender for så vidt angår optagelser af deres udsendelser, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs transmission, herunder via kabel eller satellit.

Artikel 3

Retten til tilgængeliggørelse for almenheden, herunder retten til tilrådighedsstillelse af værker og andre frembringelser

1. Medlemsstaterne tillægger ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde trådbunden eller trådløs tilgængeliggørelse for almenheden af originaler og kopier af deres værker, herunder tilrådighedsstillelse af deres værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

2. Medlemsstaterne indfører en eneret til at tillade og forbyde trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for almenheden på en sådan måde, at almenheden får adgang til de pågældende værker på et individuelt valgt sted og tidspunkt:

a) for udøvende kunstnere for så vidt angår optagelser af deres fremførelser

b) for fremstillere af fonogrammer for så vidt angår deres fonogrammer

c) for producenter af den første filmoptagelse for så vidt angår den originale film eller kopier heraf, og

d) for radio- og fjernsynsforetagender for så vidt angår optagelser af deres udsendelser, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs transmission, herunder via kabel eller satellit.

3. Rettighederne efter stk. 1 og 2 udtømmes ikke af en tilgængeliggørelse for almenheden af et værk eller en anden frembringelse efter stk. 2, herunder tilrådighedsstillelse for almenheden.

4. Den blotte tilvejebringelse af fysiske faciliteter, der muliggør eller anvendes til en overføring, udgør ikke i sig selv tilgængeliggørelse i henhold til denne artikel.

Artikel 4

Retten til spredning

1. Medlemsstaterne tillægger ophavsmænd eneret til at tillade enhver form for spredning til almenheden ved salg eller på anden måde af deres originalværker eller kopier heraf.

2. Spredningsretten udtømmes ikke i Fællesskabet for så vidt angår originalværker eller kopier heraf, medmindre det første salg eller anden overdragelse af ejendomsret i Fællesskabet af den pågældende genstand foretages af rettighedshaveren eller med dennes samtykke.

Artikel 5

Undtagelser for handlinger, der er underlagt de i artikel 2, 3 og 4 nævnte restriktioner

1. Midlertidige reproduktionshandling efter artikel 2, herunder foreløbige og sekundære reproduktionshandling, der udgør en integrerende og uundværlig del af en teknisk proces — herunder handlinger, der befordrer den effektive funktion af overførelsessystemer — der udelukkende har til formål at muliggøre brug af et værk eller en anden frembringelse, og som ikke har selvstændig økonomisk værdi, er undtaget fra den i artikel 2 nævnte ret.

2. Medlemsstaterne kan indføre indskrænkninger i eneretten til reproduktion efter artikel 2 med hensyn til:

- a) reproduktioner på papir eller lignende, undtagen udgivelser af musikværker, ved hjælp af en fotografisk teknik eller en anden proces med lignende følger, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation
- b) reproduktioner på analoge lyd-, video- eller audiovisuelle optagelsesmedier foretaget af en fysisk person til privat, strengt personligt og ikke-kommercielt brug, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation
- ba) reproduktioner på digitale video- eller audiovisuelle optagelsesmedier foretaget af en fysisk person til privat, strengt personligt og ikke-kommercielt brug, uden at dette hindrer anvendelsen af pålidelige og effektive tekniske midler, som kan sikre rettighedshavernes interesser der bør dog for enhver privat digital kopi sikres en rimelig kompensation til samtlige rettighedshavere
- c) særlige reproduktionshandling med henblik på arkivering eller bevarelse udført af institutioner, som hverken direkte eller indirekte søger at opnå økonomiske eller kommercielle

fordele, navnlig biblioteker og arkiver og andre institutioner med pædagogiske, uddannelsesmæssige eller kulturelle formål

d) efemere optagelser foretaget af radio- og fjernsynsforetagender ved hjælp af egne midler og til deres egne udsendelser.

3. Medlemsstaterne kan indføre indskrænkninger i de rettigheder, der er nævnt i artikel 2 og 3 i følgende tilfælde:

a) når der udelukkende er tale om anvendelse til illustration i forbindelse med undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning, såfremt kilden angives, og i det omfang, som det ikke-kommercielle formål berettiger, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation

b) når der er tale om anvendelser til gavn for handicappede, og anvendelsen står i direkte forbindelse med det pågældende handicap og er af ikke-kommerciel karakter, og i det omfang, som er påkrævet af hensyn til det særlige handicap

c) anvendelse af afsnit i forbindelse med redegørelse for dagsbegivenheder, såfremt kilden og om muligt ophavsmandens navn angives, og i det omfang, som det informative formål og illustrationen af den pågældende begivenhed berettiger

d) citater med henblik på sådanne formål som kritik eller anmeldelser, forudsat at de vedrører et værk eller en frembringelse, som lovligt er gjort tilgængeligt for almenheden, såfremt kilden angives og om muligt ophavsmandens navn og under forudsætning af, at citaterne er i overensstemmelse med god skik, og at de med hensyn til deres omfang ikke går ud over, hvad det særlige formål berettiger

e) når der er tale om anvendelse, der sker af hensyn til den offentlige sikkerhed eller med henblik på en korrekt gennemførelse af eller reportage af en administrativ, parlamentarisk eller retslig procedure.

3a. når medlemsstaterne i henhold til stk. 2 eller 3 kan indføre en undtagelse med hensyn til retten til reproduktion, kan de ligeledes indføre en undtagelse med hensyn til retten til spredning som omhandlet i artikel 4, såfremt formålet med den dermed tilladte reproduktion berettiger dette.

4. Undtagelser og indskrænkninger efter stk. 1, 2, 3 og 3a må kun anvendes i visse særlige tilfælde og må ikke fortolkes således, at det er muligt at anvende dem på en måde, der gør urimeligt indgreb i rettighedshavernes legitime interesser eller strider mod den normale udnyttelse af deres værker eller andre frembringelser.

KAPITEL III

**BESKYTTELSE AF TEKNISKE FORANSTALTNINGER OG
OPLYSNINGER OM
RETTIGHEDSFORVALTNING**

Artikel 6

Forpligtelser vedrørende tekniske foranstaltninger

1. Medlemsstaterne indfører en passende retlig beskyttelse mod ulovlig omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger, der har til formål at beskytte lovfæstede ophavsrettigheder eller ophavsretsbeslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder efter kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF, som den pågældende foretager vel vidende eller med rimelig grund til at vide, at dette er formålet.

2. Medlemsstaterne indfører en passende retlig beskyttelse mod ulovlige aktiviteter, herunder fremstilling og distribution af anordninger, produkter, komponenter eller uautoriseret ydelse af tjenester, der:

- a) er genstand for fremme, reklame eller markedsføring med henblik på omgåelse af beskyttelsen
- b) kun i begrænset omfang har andet kommercielt formål end omgåelse af beskyttelsen
- c) primært er udviklet, produceret, tilpasset eller ydet med henblik på at muliggøre eller befordre omgåelse af

enhver form for tekniske foranstaltninger, der har til formål at beskytte lovfæstede ophavsrettigheder eller ophavsretsbeslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder efter kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF.

3. Ved »tekniske foranstaltninger« forstår i denne artikel teknologier, systemer eller komponenter, der under deres normale funktion har til formål at forhindre eller hæmme krænkelse af lovfæstede ophavsrettigheder eller ophavsretsbeslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF.

Tekniske foranstaltninger vil kunne betegnes som »effektive«, når adgangen til eller anvendelsen af værker eller af andre beskyttede frembringelser er forbundet med anvendelse af adgangskode eller andre beskyttelsesforanstaltninger, der på en hensigtsmæssig og pålidelig måde autoriseret af rettighedsindehaverne opfylder beskyttelsesformålet. Sådanne foranstaltninger omfatter dekryptering, descrambling eller anden omdannelse af værket.

Artikel 7

Forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning

1. Medlemsstaterne indfører en passende retlig beskyttelse mod personer, der uden tilladelse udfører nedennævnte handlinger:

- a) fjernelse eller ændring af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning
- b) spredning, import med henblik på spredning, udsendelse, tilgængeliggørelse eller tilrådighedsstillelse for almenheden af værker eller andre frembringelser, der er beskyttet efter dette direktiv eller kapitel III i direktiv 96/9/EF, og fra hvilke de elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning er blevet fjernet eller ændret uden tilladelse

vel vidende eller med rimelig grund til at vide, at sådanne handlinger muliggør eller letter krænkelse af lovfæstede ophavsrettigheder eller ophavsretsbeslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF.

2. Ved »oplysninger om rettighedsforvaltning« forstår i denne artikel alle oplysninger leveret af rettighedshavere, der identificerer et værk eller en frembringelse, der er nævnt i dette direktiv, eller en frembringelse, der er dækket af sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF, ophavsmanden eller enhver anden rettighedshaver, eller oplysninger om betingelserne for anvendelse af værket eller frembringelsen samt numre eller koder, der udgør sådanne oplysninger.

Første afsnit gælder, når en hvilken som helst af disse oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering eller fremkommer i forbindelse med tilgængeliggørelse for almenheden af et værk eller en frembringelse, der er nævnt i dette direktiv, eller som er dækket af sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF.

KAPITEL IV

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 8

Sanktioner og retsmidler

1. Medlemsstaterne indfører passende sanktioner og retsmidler over for krænkelse af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, og de træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at sanktionerne og retsmidlerne finder anvendelse. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til krænkelsen og kunne forhindre flere krænkelse.

2. Hver medlemsstat træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at rettighedshavere, hvis interesser påvirkes af en krænkelse på dens område, kan anlægge erstatningsøgsmål og/eller kræve nedlagt forbud og om nødvendigt

kræve beslaglæggelse af det materiale, der ligger til grund for krænkelsen.

Artikel 9

Tidsmæssig anvendelse

1. Bestemmelserne i dette direktiv finder anvendelse på de værker og frembringelser, der er nævnt i direktivet, og som på den i artikel 11, stk. 1, nævnte dato er beskyttet efter medlemsstaternes lovgivning om ophavsret og beslægtede rettigheder, eller som opfylder de kriterier for beskyttelse, der gælder efter dette direktiv eller de bestemmelser, der er nævnt i artikel 1, stk. 2.
2. Dette direktiv berører ikke udnyttelser, der er sket før den dato, der er nævnt i artikel 11, stk. 1.
3. Dette direktiv påvirker ikke kontrakter, der er indgået, og rettigheder, der er erhvervet, forud for ikrafttrædelsesdatoen.
4. Uanset stk. 3 finder dette direktiv anvendelse på kontrakter om udnyttelse af værker og andre frembringelser, der er i kraft på den i artikel 11, stk. 1, nævnte dato, fra den dato, der ligger fem år efter ikrafttrædelsesdatoen, hvis de ikke er udløbet før førstnævnte dato.

Artikel 10

Tekniske tilpasninger

1. I direktiv 92/100/EØF foretages følgende ændringer:
 - a) Artikel 7 ophæves.
 - b) Artikel 10, stk. 3, affattes således:

»3. Disse indskrænkninger må kun anvendes i særlige tilfælde og må ikke fortolkes således, at det er muligt at anvende dem på en måde, der gør urimeligt indgreb i rettighedshavernes legitime interesser eller strider mod den normale udnyttelse af deres frembringelser«.
2. Artikel 3, stk. 2, i direktiv 93/98/EØF affattes således:

»2. Fonogramfremstilleres rettigheder udløber 50 år efter optagelsen. Hvis fonogrammet imidlertid lovligt offentliggøres inden for dette tidsrum, udløber rettighederne 50 år efter datoen for første lovlige offentliggørelse.«

Artikel 11

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 30. juni 2000. De underretter straks Kommissionen herom, ligesom de meddeler Kommissionen teksten til de

ationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Senest ved udløbet af det andet år efter den i stk. 1 anførte dato og derefter hvert tredje år fremlægger Kommissionen for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en beretning om dette direktivs anvendelse, hvor den, blandt andet på grundlag af specifikke oplysninger fra medlemsstaterne, især undersøger anvendelsen af artikel 5, artikel 6 og artikel 8. Hvis det er nødvendigt af hensyn til det indre markeds funktion som fastsat i traktatens artikel 14, fremsætter Kommissionen forslag til ændringer af dette direktiv.

3. Beskyttelsen af rettigheder beslægtet med ophavsretten i henhold til dette direktiv berører ikke beskyttelsen af ophavsretten.

- 4a. Der nedsættes et kontaktudvalg i Kommissionens regi. Udvalget består af repræsentanter for de kompetente myndigheder i medlemsstaterne. Formandskabet varetages af en repræsentant for Kommissionen, og udvalget mødes enten på formandens initiativ eller på anmodning af en medlemsstats delegation.

- 4b. Udvalget har til opgave:

- at lette den praktiske gennemførelse af dette direktiv gennem regelmæssige drøftelser om praktiske problemer i forbindelse med dets anvendelse
- at lette udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne og Kommissionen om situationen og udviklingen i lovgivningsarbejdet vedrørende ophavsret, beslægtede rettigheder og sui generis-rettigheder samt om enhver relevant udvikling på det tekniske område
- at undersøge enhver udvikling inden for sektoren, som det måtte forekomme nyttigt at drøfte.

Artikel 12

Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 13

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.